

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/69/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513201858
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2013:8513201858.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnej veci mal. M. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. č. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, dieťa rodičov M. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. č. XX a U. U., nar. X.XX.XXXX, bytom G. č. XXX, na návrh navrhovateľov K. U., nar. XX.XX.XXXX a R. U., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom G. č. XX, v konaní o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e mal. M. U., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti K. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. č. XX a R. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. č. XX.

Súd z a v ä z u j e matku mal. dieťaťa U. U., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom G. č. XX prispievať na výživu mal. M. U., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou 27,13 eur, ktoré výživné je povinná uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám K. U., nar. XX.XX.XXXX a R. U., nar. XX.X.XXXX.

Súd z a v ä z u j e otca mal. dieťaťa M. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom G. č. XX prispievať na výživu mal. M. U., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou 27,13 eur, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám K. U., nar. XX.XX.XXXX a R. U., nar. XX.X.XXXX.

K. U., nar. XX.XX.XXXX a R. U., nar. XX.X.XXXX s ú p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

Z dôvodu nemajetnosti maloletého dieťaťa súd majetkového opatrovníka maloletému dieťaťu neustanovuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia podali na tunajší súd návrh, ktorým žiadali, aby súd zveril maloleté dieťa M. U., nar. XX.XX.XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov mal. dieťaťa, aby zaviazal prispievať na výživu mal. syna sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15- teho dňa toho- ktorého mesiaca vopred.

Podaný návrh odôvodnili tým, že maloletý M. U. pochádza zo vzťahu ich dcéry U. U. a M. B.. Maloletý M. od narodenie býva u nich, žijú v spoločnej domácnosti, je na nich citovo naviazaný. S mal. M. nemajú žiadne výchovné problémy, zakupujú mu všetky potrebné veci. Maloletý je žiakom 6. ročníka ZŠ s MŠ

Lomnička. Je zdravý. Pravidelne s ním chodia na očkovania a preventívne prehliadky. Maloletý M. nemá žiaden majetok.

Ďalej uviedli, že obaja sú t.č. dobrovoľne nezamestnaní, poberajú prídavky na šesť mal. detí. Bývajú v rodinnom dome, majú 4 izby, ktoré sú zariadené nábytkom a príslušenstvom. Majú vytvorené vhodné podmienky pre mal. M.. Ich zdravotný stav je dobrý a obaja sú spôsobilí zabezpečovať starostlivosť maloletému vnukovi.

Matka mal. dieťaťa, ich dcéra U. U. spolu s svojim druhom a šiestimi mal. deťmi býva v jednej izbe bývalých stajní. T.č. je opäť tehotná, poberá rodičovský príspevok.

Otec mal. dieťaťa M. B. spolu so svojou družkou U. K. a mal. deťmi obývajú jednu izbu v dome.

Súd uznesením č.k. 4P/69/2013-8 zo dňa 07.05.2013 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni /ďalej ÚPSVaR/.

Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil vo veci pojednávanie.

Otec mal. dieťaťa sa na pojednávanie dňa 12.11.2013 nedostavil, svoju neúčast' telefonicky ospravedlnil, a tak súd prejednal vec v neprítomnosti otca mal. detí v zmysle §101 ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov - starých rodičov mal. dieťaťa, kolízneho opatrovníka, rodičov mal. dieťaťa, oboznámil sa s návrhom, s písomnou správou ÚPSVaR v Starej Ľubovni doručenou dňa 29.10.2012 a s ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/79/2010 zo dňa 16.11.2010 bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na dieťa výživné.

Navrhovatelia na pojednávaní trvali na podanom návrhu. Uviedli, že sú spôsobilí starať sa o maloletého vnuka, pretože mu osobnú starostlivosť zabezpečujú už od jeho narodenia a chcú, aby aj naďalej to takto ostalo. Aj maloleté dieťa sa vyjadrilo v tom smere, že chce naďalej ostať u starých rodičov.

Matka mal. dieťaťa taktiež súhlasila s podaným návrhom. Matka má ďalších sedem mal. detí, je poberateľkou rodičovského príspevku 249,50 eur, prídavkov na deti 184,80 eur a dávky v hmotnej núdzi s príspevkami v sume 96,20 eur mesačne. Peniaze sú vyplácané formou inštitútu osobitného príjemcu. Otec mal. dieťaťa s podaným návrhom nesúhlasil. Je nezamestnaný, evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Kolízny opatrovník navrhol, aby bol mal. M. U. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti K. U. a R. U., ktorí aj t.č. zabezpečujú starostlivosť mal. M. a majú záujem o vykonávanie tejto náhradnej osobnej starostlivosti. Zverenie mal. dieťaťa do NOS je v prospech mal. dieťaťa, najmä vzhľadom na to, že mal. M. má vytvorenú silnú citovú väzbu k starým rodičom a biologický otec M. B. prerušil spoluprácu s ÚPSVaR a nemožno ďalej pokračovať priamo na vytváraní pozitívneho vzťahu medzi otcom a synom. Matka mal. dieťaťa U. U. bola trestným rozkazom OS v Starej Ľubovni 7T/192/2013 zo dňa 15.10.2013 uznaná vinnou z prečinu zanedbávania povinnej výživy a bol jej uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov. Súd výkon trestu podmienenečne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov a preto aj ostatné deti, ktoré pochádzajú zo vzťahu s L. U., boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti X. a W. U., W. U. je brat L. U., z dôvodu, že nezabezpečovala starostlivosť mal. deťom. Ďalej navrhol, aby súd zaviazal rodičov U. U. a M. B. prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 30 % zo sumy životného minima, ktoré budú povinní uhrádzať do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám starých rodičov K. a R. U..

Zo správy Obce Lomnička zo dňa 23.09.2013 súd zistil, že mal. M. žije od narodenia v rodine starých rodičov - navrhovateľov. S matkou U. U. sa stretáva len sporadicky, keď príde matka na návštevu k svojim rodičom. Biologický otec mal. dieťaťa M. B. žije s družkou U. K. a s dvomi mal. deťmi. D. uviedol, že so súhlasom svojej družky, je ochotný vziať mal. M. do svojej starostlivosti.

Zo správy referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 30.10.2013 vyplýva, že mal. M. je od útleho detstva v starostlivosti matkiných rodičov - navrhovateľov a k starej matke má vytvorenú silnú primárnu citovú väzbu. S biologickou matkou je tiež v kontakte. Otec dieťaťa prerušil spoluprácu na poradensko-psychologickom procese a teda nebolo možné pokračovať na vytváraní pozitívneho vzťahu medzi otcom a synom.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine mal. dieťa, ktoré je schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobode vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 44 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť").

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30

% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Predmetom konania je zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že aj keď rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/79/2010 zo dňa 16.11.2010 bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na dieťa výživné, dieťaťu zabezpečujú osobnú starostlivosť jeho starí rodičia - navrhovatelia.

Túto skutočnosť mal súd preukázanú z výpovede kolízneho opatrovníka, zo správy Obce Lomnička ako aj z výpovede samotného mal. M., ktorý na pojednávaní uviedol, že už dlho žije u starých rodičov a starú matku oslovuje „mama“. Na tomto nechce nič meniť. Občas ide na návštevu aj k matke ale potom ide naspäť k starým rodičom. U matky nikdy nenocoval. U matky je smutno, ale u starých rodičov je veselo, pretože tam má veľa kamarátov. Dieťa uviedlo, že nechce ísť bývať k matke a ani k otcovi. S otcom sa nekontaktuje, rozprával sa s ním akurát keď boli na odbore sociálnom.

Zo správy referátu poradensko - psychologických služieb ako aj z výpovede kolízneho opatrovníka vyplýva, že mal. dieťa má silné citové väzby na starých rodičov u ktorých žije od narodenia. Otec prestal s referátom spolupracovať. Pokiaľ ide o matku je podstatný ten fakt, že táto bolo rozhodnutím tunajšieho súdu uznaná vinnou z prečinu zanedbávania povinnej výživy, a teda nedáva záruku, že sa o mal. M. bude riadne starať.

S poukazom na vykonané dokazovanie a cit. zákonné ustanovenia, predovšetkým aj § 43 ods. 1 Zák. o rodine súd dospel k záveru, že zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom - starým rodičom je záujme mal. M., a preto prihliadnuc aj k názoru samotného mal. dieťaťa, návrhu vyhovel.

Pokiaľ ide o výšku výživného, súd v plnom rozsahu poukazuje na návrh ÚPSVaR v Starej Ľubovni a na to, že tak matka ako aj otec mal. dieťaťa nepracujú, a teda ich príjmy sú veľmi nízke, pozostávajúce len z rodičovského príspevku a dávok v hmotnej núdzi.

Avšak v zmysle ust. § 62 ods. 3 zákona o rodine je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté, nezaopatrené dieťa a na túto minimálnu výšku výživného zaviazal rodičov mal. dieťaťa, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.